

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 693

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 24 iulie 2025

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 567 din 31 octombrie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (3) teza întâi din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței	2–4
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
989. — Ordin al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației privind modificarea anexei la Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 2.319/2004 pentru aprobarea Actului constitutiv al Companiei Naționale de Investiții „C.N.I.” — S.A.	5
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 207 din 26 mai 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept).....	6–11
Decizia nr. 209 din 26 mai 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept).....	12–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 567

din 31 octombrie 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (3) teza întâi din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Ioana-Codruța Dărăngă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (3) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, excepție ridicată de Societatea Eurogama Paper — S.R.L. din București în Dosarul nr. 28.951/3/2017* al Curții de Apel București — Secția a V-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 531D/2020.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, având în vedere că textul criticat este redactat cu suficientă claritate și precizie, nefiind necesar să se detalieze criteriile și procedura de stabilire a completelor specializate, legiferarea acestora fiind efectuată prin acte normative specifice organizării judiciare.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 12 martie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 28.951/3/2017*, **Curtea de Apel București — Secția a V-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (3) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței**, excepție ridicată de Societatea Eurogama Paper — S.R.L. din București într-o cauză având ca obiect soluționarea recursului formulat în contextul unui litigiu privind o acțiune de anulare a unei hotărâri a adunării creditorilor, întemeiată pe dispozițiile Legii nr. 85/2006.

5. În **motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține, în esență, că sintagma „recursul va fi judecat de complete specializate” cuprinsă în dispozițiile art. 8 alin. (3) din Legea nr. 85/2006 nu îndeplinește criteriile de calitate a legii, având în vedere că aceste norme sunt speciale, derogatorii și imperative și, prin urmare, trebuie să se precizeze care sunt criteriile pe baza cărora se constituie completele specializate, raportat la normele cuprinse în Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, și dacă acestea se interpretează în sensul că legiuitorul a avut în vedere exclusiv specializarea fiecărui judecător. Se arată că, în contextul soluționării excepției nelegalei compunerii/constituiri a completului de judecată de către membrii completului colegial, s-a susținut că membrii completului de judecată nu trebuie să fie specializați în materia insolvenței, ci este suficient ca aceștia să își fi desfășurat

anterior activitatea ca judecători-sindici în cadrul tribunalului, secția specializată în litigii de insolvență. Or, judecarea unei cauze (civile, penale sau de altă natură) de către un complet de judecată constituit sau compus în afara legii afectează actul de judecată și nesocotește dreptul la un proces echitabil, în componentele sale. În contextul criticilor de neconstituționalitate se menționează jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului în materia principiilor menționate în susținerea acestora, precum și cea prin care s-a antamat subiectul completelor specializate, spre exemplu, Decizia Curții Constituționale nr. 417 din 3 iulie 2019 și Decizia nr. 685 din 7 noiembrie 2018, solicitând aplicarea acestora, prin analogie, și la speța de față.

6. **Curtea de Apel București — Secția a V-a civilă** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care arată că sintagma „recursul va fi judecat de complete specializate” este suficient de clară și previzibilă, ceea ce indică faptul că legiuitorul a dorit să stabilească o specializare a completelor care soluționează cererile de recurs în litigiile de insolvență. De asemenea, se învederează că nu este necesară detalierii criteriilor și procedurii de stabilire a completurilor specializate în Legea nr. 85/2006, deoarece există posibilitatea legiferării acestora prin alte acte normative specifice organizării judiciare.

7. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât normele criticate sunt suficient de clare și previzibile, intenția legiuitorului fiind aceea ca prin judecarea cererilor de recurs în litigiile de insolvență prin complete specializate să se asigure, prin calitatea procedurilor și prin deciziile pronunțate de aceste complete, un plus de valoare administrării justiției. Specializarea secțiilor și a completelor de judecată și, implicit, a judecătorilor care le compun este un principiu al organizării judiciare și, prin urmare, atât criteriile, cât și procedura de compunere a completelor de judecată se regăsesc în Legea privind organizarea judiciară, iar în aplicarea acestei legi sunt hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii, context în care este menționată jurisprudența Curții Constituționale cu privire la sensul art. 126 alin. (2) din Constituție prin care se prevede că adoptarea normelor de procedură și stabilirea competenței instanțelor judecătorești țin de atribuțiile legiuitorului. Totodată, se învederează că Avizul nr. 15 (2012) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni privind specializarea judecătorilor, adoptat în cadrul celei de-a 13-a sesiuni plenare (Paris, 5-6 noiembrie 2012), prevede astfel: (i) specializarea, prin expertiza într-un domeniu juridic specific, poate contribui la creșterea eficienței instanțelor și la îmbunătățirea gestionării cauzelor; (ii) concentrarea dosarelor la un cerc restrâns de judecători specializați poate asigura consecvență în luarea deciziilor și, prin urmare, securitatea juridică; (iii) cunoștințele aprofundate în domeniul juridic ale

judecătorului favorizează luarea unor decizii de o mai bună calitate, specializarea permițându-i judecătorului, prin examinarea în mod repetat a mai multor cauze de aceeași natură, să înțeleagă mai bine realitățile cuprinse în cauzele care îi sunt încredințate, spre exemplu, pe plan tehnic, social sau economic, și să găsească soluții adecvate realității.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum reiese din încheierea de sesizare, îl constituie dispozițiile art. 8 alin. (3) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 359 din 21 aprilie 2006, în forma anterioară modificărilor aduse prin art. 59 pct. 2 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 30 mai 2012. Având în vedere critica de neconstituționalitate și jurisprudența Curții Constituționale prin care se statuează că trebuie să se țină cont de voința reală a părții care a ridicat excepția de neconstituționalitate (Decizia nr. 775 din 7 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1006 din 18 decembrie 2006), obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă, în realitate, dispozițiile art. 8 alin. (3) teza întâi din Legea nr. 85/2006, care au următorul cuprins: „(3) *Recursul va fi judecat de complete specializate, [...].*” De asemenea, Curtea observă că Legea nr. 85/2006 a fost abrogată prin art. 344 lit. a) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 25 iunie 2014, iar prin art. 343 se dispune că procesele începute înainte de intrarea în vigoare a acestei legi rămân supuse legii aplicabile anterior acestei date. Având în vedere Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea urmează să analizeze dispozițiile legale în redactarea criticată.

12. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 1 alin. (4) și (5) — referitoare la principiul separației și echilibrului puterilor în stat și la principiul legalității (în componenta privind calitatea legii). De asemenea, având în vedere critica de neconstituționalitate și Decizia nr. 1.313 din 4 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 12 din 6 ianuarie 2012, se rețin și dispozițiile constituționale ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, în componentele sale.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile criticate fac parte din capitolul II — *Participanții la procedura insolvenței*, secțiunea 1 — *Instanțele judecătorești* și că art. 8 din Legea nr. 85/2006 reglementează procedura recursului exercitat împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorul-sindic în cadrul procedurii insolvenței, stabilind că instanța de recurs pentru hotărârile pronunțate de judecătorul-sindic, în virtutea atribuțiilor sale stabilite prin lege, este curtea de apel [art. 8 alin. (1)], termenul de recurs fiind de 7 zile de la comunicarea hotărârii, dacă legea nu prevede altfel [art. 8 alin. (2)], iar recursul va fi judecat de complete specializate, în termen de 10 zile de la înregistrarea dosarului la

curtea de apel [art. 8 alin. (3) teza întâi]]. Astfel, aceste norme stabilesc reguli procedurale referitoare la căile de atac în materia insolvenței care constituie norme de procedură a căror stabilire, potrivit prevederilor art. 126 alin. (2) din Constituție, intră în atribuțiile exclusive ale legiuitorului, care, în virtutea acestor prerogative constituționale și în considerarea unor situații deosebite, poate să stabilească și reguli de procedură speciale, derogatorii de la regulile dreptului comun, în funcție de materia reglementată.

14. Față de acest context legislativ, care dispune că, în materia insolvenței, recursul va fi judecat de complete specializate, autoarea excepției de neconstituționalitate este nemulțumită de faptul că nu sunt precizate criteriile în baza cărora se constituie aceste complete specializate, iar un complet constituit sau compus în afara legii afectează dreptul la un proces echitabil în componentele sale, aspect ce ar contraveni și principiului separației puterilor în stat și principiului legalității în componenta privind calitatea legii.

15. Cu privire la aceste susțineri, Curtea reține că instituirea regulilor de desfășurare a procesului, așadar și competența teritorială și funcțională, după materie și după calitatea persoanei a instanțelor judecătorești, constituie atributul exclusiv al legiuitorului. Astfel, în jurisprudența sa, Curtea a învederat că acesta este sensul art. 126 alin. (2) din Constituție, care, referindu-se la competența instanțelor judecătorești și la procedura de judecată, stabilește că acestea sunt prevăzute numai de lege (Decizia nr. 378 din 8 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 828 din 30 august 2021, paragraful 37, Decizia nr. 265 din 23 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 425 din 15 iunie 2015).

16. Totodată, Curtea observă că Legea fundamentală cuprinde titlul III — *Autoritățile publice*, capitolul VI — *Autoritatea judecătorească*, secțiunea I — *Instanțele judecătorești* (art. 124-130), iar prevederile art. 126 alin. (1) dispun că justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege, iar art. 126 alin. (5) teza a doua din aceeași Lege fundamentală statuează că prin lege organică pot fi înființate instanțe specializate în anumite materii, cu posibilitatea participării, după caz, a unor persoane din afara magistraturii. În aplicarea dispozițiilor constituționale antereferite, legiuitorul a adoptat norme legale prin care a reglementat organizarea judiciară, în contextul dat fiind vorba despre Legea nr. 304/2004, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 827 din 13 septembrie 2005 (în prezent abrogată prin Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1104 din 16 noiembrie 2022), prin care, dând eficiență principiilor constituționale ale organizării judiciare, a stabilit că justiția se realizează prin următoarele instanțe judecătorești: Înalta Curte de Casație și Justiție, curți de apel, tribunale, tribunale specializate, instanțe militare, judecătorii [art. 2 alin. (2)].

17. De asemenea, potrivit art. 35 alin. (1) și (2) din Legea nr. 304/2004, din titlul II — *Instanțele judecătorești* capitolul II — *Curțile de apel, tribunalele, tribunalele specializate și judecătoriile*, secțiunea 1 — *Organizarea curților de apel, a tribunalelor, a tribunalelor specializate și a judecătoriilor*, în redactarea în vigoare în contextul dat, curțile de apel sunt instanțe cu personalitate juridică, în circumscripția cărora funcționează mai multe tribunale și tribunale specializate, iar în cadrul curților de apel funcționează secții sau, după caz, complete specializate pentru cauze civile, cauze penale, cauze cu minori și de familie, cauze de contencios administrativ și fiscal, cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, societăți comerciale, registrul comerțului, insolvență, concurență neloială sau pentru alte materii, precum și, în raport cu natura și numărul cauzelor, secții maritime și fluviale.

18. În acest context legislativ, ținând seama de faptul că specializarea secțiilor și completelor de judecată, precum și a judecătorilor care le compun este circumscrisă principiului organizării judiciare, procedura de compunere a completelor de judecată și criteriile ce stau la baza stabilirii acestora sunt cuprinse tot în Legea nr. 304/2004. Astfel, cu referire la problematica relevată de autoarea excepției de neconstituționalitate, Curtea observă că legea anterioară, la art. 41 — în redactarea în vigoare în contextul dat, prevede că: (i) secțiile și completele specializate ale curților de apel și ale instanțelor din circumscriptia acestora se înființează, la propunerea colegiilor de conducere ale fiecărei instanțe, prin hotărâre a Consiliului Superior al Magistraturii, (ii) componența secțiilor și completelor specializate se stabilește de colegiul de conducere al instanței, în raport cu volumul de activitate, ținându-se seama de specializarea judecătorului; (iii) în mod excepțional, în situația în care în cadrul unei secții nu se poate constitui un complet de judecată, colegiul de conducere al instanței poate dispune participarea unor judecători de la alte secții.

19. În ceea ce privește specializarea judecătorilor, aceasta, în contextul dat, este prevăzută de Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 826 din 13 septembrie 2005 (în prezent abrogată), prin art. 37 alin. (4) stabilindu-se că formarea profesională continuă a judecătorilor și procurorilor se realizează ținând seama de necesitatea specializării lor.

20. De altfel, în Avizul nr. 15 (2012) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni privind specializarea judecătorilor, adoptat în cadrul celei de-a 13-a sesiuni plenare (Paris, 5-6 noiembrie 2012), specializarea este abordată din două perspective, astfel: (i) specializarea judecătorilor — principalele domenii de specializare fiind: dreptul familiei și protecția drepturilor copiilor, dreptul proprietății intelectuale, dreptul comercial, dreptul insolvenței, infracțiunile grave, cercetările penale și executarea sancțiunilor penale, și (ii) specializarea anumitor instanțe sau a unor secții din cadrul instanțelor — instanțe specializate distincte de instanțele de drept comun; secții specializate în cadrul unor instanțe; instanțe sau secții specializate, la fel cum sunt și judecătorii ce intră în componența acestora. De asemenea, în esență, se statuează că: (i) specializarea, prin experiența într-un domeniu juridic specific, poate contribui la creșterea eficienței instanțelor și la îmbunătățirea gestionării cauzelor; (ii) concentrarea

dosarelor la un cerc restrâns de judecători specializați poate asigura consecvență în luarea deciziilor și, prin urmare, securitatea juridică; (iii) cunoștințele aprofundate în domeniul juridic ale judecătorului favorizează luarea unor decizii de o mai bună calitate, specializarea permițându-i judecătorului, prin examinarea în mod repetat a mai multor cauze de aceeași natură, să înțeleagă mai bine realitățile cuprinse în cauzele care îi sunt încredințate, spre exemplu, pe plan tehnic, social sau economic, și să găsească soluții adecvate realității.

21. Prin urmare, având în vedere toate cele de mai sus menționate, Curtea observă că specializarea judecătorilor ține de formarea profesională a acestora, iar specializarea instanței și formarea completelor specializate țin de specificul și materia cauzelor, de volumul de activitate și numărul cauzelor, ținându-se seama de specializarea judecătorului la compunerea acestora, cum, de altfel, dispun și prevederile art. 41 alin. (2) din Legea nr. 85/2006, aspecte aplicabile și normelor criticate. De altfel, pronunțându-se asupra constituționalității prevederilor art. 8 alin. (3) din Legea nr. 85/2006, dintr-o altă perspectivă, Curtea a reținut că judecătorul-sindic nu reprezintă o instanță extraordinară, ci un complet specializat în cadrul tribunalului (în acest sens, a se vedea Decizia nr. 378 din 17 aprilie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 342 din 21 mai 2007, și Decizia nr. 1.144 din 16 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 775 din 19 noiembrie 2008).

22. Din evaluarea considerentelor mai sus menționate, Curtea constată că, în ceea ce privește constituirea completelor specializate prevăzute de dispozițiile criticate care soluționează recursul în materia insolvenței, aceasta se realizează potrivit cadrului legislativ ce transpune, la nivel infraconstituțional, conținutul Legii fundamentale în ceea ce privește autoritatea judecătorească, cu referire la instanțele judecătorești, iar nu în afara legii, astfel cum se susține prin critica de neconstituționalitate, fiind respectat principiul legalității, al separației puterilor în stat și al dreptului la un proces echitabil, astfel cum aceste principii au fost dezvoltate pe cale jurisprudențială, atât la nivel național, cât și convențional.

23. Față de această împrejurare, Curtea nu poate reține pretinsa încălcare a principiilor constituționale menționate în susținerea excepției de neconstituționalitate, aceasta urmând să fie respinsă ca neîntemeiată.

24. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Eurogama Paper — S.R.L. din București în Dosarul nr. 28.951/3/2017* al Curții de Apel București — Secția a V-a civilă și constată că dispozițiile art. 8 alin. (3) teza întâi din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a V-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 31 octombrie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Ionița Cochințu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI

ORDIN

**privind modificarea anexei la Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului
nr. 2.319/2004 pentru aprobarea Actului constitutiv al Companiei Naționale de Investiții „C.N.I.” — S.A.**

În temeiul art. 1 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 25/2001 privind înființarea Companiei Naționale de Investiții „C.N.I.” — S.A., aprobată cu modificări prin Legea nr. 117/2002, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 12 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 477/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației emite prezentul ordin.

Art. I. — Anexa la Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 2.319/2004 pentru aprobarea Actului constitutiv al Companiei Naționale de Investiții „C.N.I.” — S.A., publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 92 din 27 ianuarie 2005, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 6, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 6. — (1) Obiectul principal de activitate constă în:
6812 — Dezvoltare (promovare) imobiliară
Obiectul secundar de activitate constă în:
1723 — Fabricarea articolelor de papetărie
1812 — Alte activități de tipărire n.c.a.
2892 — Fabricarea utilajelor pentru extracție și construcții
3299 — Fabricarea altor produse manufacturiere n.c.a.
3312 — Repararea și întreținerea mașinilor
3320 — Instalarea mașinilor și echipamentelor industriale
4100 — Lucrări de construcții ale clădirilor rezidențiale și nerezidențiale
4211 — Lucrări de construcții ale drumurilor și autostrăzilor
4212 — Lucrări de construcții ale căilor ferate de suprafață și subterane
4213 — Construcția de poduri și tuneluri
4221 — Lucrări de construcții ale proiectelor utilitare pentru fluide
4222 — Lucrări de construcții ale proiectelor utilitare pentru electricitate și telecomunicații
4299 — Lucrări de construcții ale altor proiecte ingineresti n.c.a.
4311 — Lucrări de demolare a construcțiilor
4312 — Lucrări de pregătire a terenului
4313 — Lucrări de foraj și sondaj pentru construcții
4321 — Lucrări de instalații electrice
4322 — Lucrări de instalații sanitare, de încălzire și de aer condiționat
4324 — Alte lucrări de instalații pentru construcții
4331 — Lucrări de ipsoserie
4332 — Lucrări de tâmplărie și dulgherie
4333 — Lucrări de pardosire și placare a pereților
4334 — Lucrări de vopsitorie, zugrăveli și montări de geamuri
4335 — Alte lucrări de finisare
4341 — Lucrări de învelitori, șarpante și terase la construcții
4399 — Alte lucrări speciale de construcții n.c.a.
4613 — Intermedieri în comerțul cu material lemnos și materiale de construcții
4614 — Intermedieri în comerțul cu mașini, echipamente industriale, nave și avioane
4662 — Comerț cu ridicata al mașinilor-unelte
4663 — Comerț cu ridicata al mașinilor pentru industria minieră și construcții
4664 — Comerț cu ridicata al altor mașini și echipamente

4683 — Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare
4684 — Comerț cu ridicata al echipamentelor și furniturilor de fierărie pentru instalații sanitare și de încălzire
4690 — Comerț cu ridicata nespecializat
5811 — Activități de editare a cărților
5813 — Activități de editare a revistelor și periodicelor
5819 — Alte activități de editare
5920 — Activități de realizare a înregistrărilor audio și activități de editare muzicală
6392 — Alte activități de servicii informaționale n.c.a.
6811 — Cumpărarea și vânzarea de bunuri imobiliare proprii
6820 — Închirierea și subînchirierea bunurilor imobiliare proprii sau închiriate
6832 — Alte activități pentru tranzacții imobiliare pe bază de comision sau contract
7020 — Activități de consultanță în afaceri și management
7111 — Activități de arhitectură
7112 — Activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea
7120 — Activități de testări și analize tehnice
7311 — Activități ale agențiilor de publicitate
7312 — Servicii de reprezentare media
7320 — Activități de studiere a pieței și de sondare a opiniei publice
7414 — Alte activități de design specializat
7499 — Alte activități profesionale, științifice și tehnice n.c.a.
7732 — Activități de închiriere și leasing cu mașini și echipamente pentru construcții
7739 — Activități de închiriere și leasing cu alte mașini, echipamente și bunuri tangibile n.c.a.
7740 — Leasing cu bunuri intangibile (exclusiv financiare)
8009 — Alte activități de protecție
8110 — Activități de servicii-suport combinate
8230 — Activități de organizare a expozițiilor, târgurilor și congreselor
8291 — Activități ale agențiilor de colectare și ale birourilor (oficiilor) de raportare a creditului
8299 — Alte activități de servicii-suport pentru întreprinderi n.c.a.
8559 — Alte forme de învățământ n.c.a.
8561 — Activități de intermediere pentru cursuri și tutori (îndrumători, profesori)”.
2. La articolul 18, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 18. — (1) C.N.I. este administrată de 5 administratori care constituie consiliul de administrație, aleși de adunarea generală a acționarilor pentru o perioadă de 4 ani, cu posibilitatea de a fi realeși.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației,
Cseke Attila-Zoltán

București, 22 iulie 2025.
Nr. 989.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 207

din 26 mai 2025

Dosar nr. 195/1/2025

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Ionel Barbă	— pentru președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Lavinia Curelea	— judecător la Secția I civilă
Andreia Liana Constanda	— judecător la Secția I civilă
Adina Georgeta Ponea	— judecător la Secția I civilă
Mariana Hortolomei	— judecător la Secția I civilă
Gheorghe Liviu Zidaru	— judecător la Secția I civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Valentina Vrabie	— judecător la Secția a II-a civilă
George Bogdan Florescu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ianina Blandiana Grădinaru	— judecător la Secția a II-a civilă
Iulia Craiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Alina Nicoleta Ghica-Velescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ionel Florea	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Bogdan Cristea	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Cristina Ardeleanu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Andreea Bercaru	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 195/1/2025, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Maria-Camelia Drăgușin, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în temeiul art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizările conexe formulate de Tribunalul Maramureș — Secția I civilă în

Dosarul nr. 959/100/2024, Curtea de Apel Iași — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 2.662/89/2023 și Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă în Dosarul nr. 2.158/90/2024.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților, nefiind formulate puncte de vedere la raport.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizărilor în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularii și obiectul sesizărilor

7. Tribunalul Maramureș — Secția I civilă a dispus, prin Încheierea din 15 noiembrie 2024, în Dosarul nr. 959/100/2024, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile prin care să se dea o rezolvare de principiu asupra următoarei chestiuni de drept:

Dacă în cazul beneficiarului pensiei de serviciu stabilite în temeiul Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, cu modificările și completările ulterioare, plafonarea prevăzută de art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu se aplică și în cazul actualizării pensiei de serviciu prevăzute de art. V din același act normativ sau numai în cazul stabilirii pensiei, respectiv dacă prin actualizarea acestei pensii de serviciu cu rata medie a inflației poate fi depășită media venitului net corespunzător venitului brut care a constituit baza de calcul al pensiei de serviciu.

8. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție cu nr. 195/1/2025, termenul de judecată fiind stabilit la 26 mai 2025.

9. Ulterior, pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost înregistrată cu nr. 433/1/2025 sesizarea formulată de Curtea de Apel Iași — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 2.662/89/2023, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Dacă interdicția reglementată de art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu, care stipulează că, în stabilirea cuantumului net al pensiei de serviciu, acesta nu poate fi mai mare decât media venitului net corespunzător venitului brut care a constituit baza de calcul al pensiei de serviciu, împiedică actualizarea pensiilor de serviciu prevăzute de art. V din același act normativ, dacă prin această actualizare se depășește limita valorică impusă la momentul stabilirii pensiei, pentru perioada 2018-2023.

10. De asemenea, pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost înregistrată cu nr. 553/1/2025 sesizarea formulată de Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă în Dosarul nr. 2.158/90/2024, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

În urma actualizărilor cuantumului pensiei de serviciu conform art. 51 alin. (10) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, cu modificările și completările ulterioare, poate fi depășit plafonul prevăzut la art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu (media venitului net corespunzător venitului brut care a constituit baza de calcul al pensiei de serviciu).

11. Având în vedere existența unei strânse legături între obiectul primei sesizări și obiectul sesizărilor înregistrate ulterior, în temeiul art. 2 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 s-a dispus conexarea dosarelor nr. 433/1/2025 și nr. 553/1/2025 la Dosarul nr. 195/1/2025.

II. Norma de drept intern ce formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

12. *Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 94/1992)*

Capitolul V

Numirea și statutul personalului Curții de Conturi

Art. 51. — (...) „(10) Pensiile de serviciu stabilite în condițiile prezentei legi se actualizează, din oficiu, în fiecare an, cu rata medie anuală a inflației, indicator definitiv, cunoscut la data de 1 ianuarie a fiecărui an în care se face actualizarea și comunicat de Institutul Național de Statistică. Dacă în urma actualizării rezultă o pensie mai mică, se păstrează pensia aflată în plată.”

13. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017)*

Art. V. — „(10) Pensiile de serviciu stabilite în condițiile prezentei legi se actualizează, din oficiu, în fiecare an, cu rata medie anuală a inflației, indicator definitiv, cunoscut la data de 1 ianuarie a fiecărui an în care se face actualizarea și comunicat de Institutul Național de Statistică. Dacă în urma actualizării rezultă o pensie mai mică, se păstrează pensia aflată în plată.”

Art. IX. — „(1) Cuantumul net al pensiilor de serviciu stabilite în baza prevederilor Legii nr. 223/2007 privind Statutul personalului aeronautic civil navigant profesionist din aviația civilă din România, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr. 7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr. 216/2015 privind acordarea pensiei de serviciu membrilor Corpului diplomatic și consular al României, Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, cu modificările și completările ulterioare, precum și indemnizația pentru limită de vârstă, prevăzută de Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată, cu completările ulterioare, nu poate fi mai mare decât media venitului net corespunzător venitului brut care a constituit baza de calcul al pensiei de serviciu, respectiv al indemnizației pentru limită de vârstă.

(2) Pensia de serviciu netă/Indemnizația pentru limită de vârstă netă reprezintă pensia de serviciu/indemnizația pentru limită de vârstă stabilită în cuantum brut din care se deduce impozitul pe venit, potrivit legislației în vigoare.

(3) Venitul net reprezintă venitul brut care a constituit baza de calcul al pensiei de serviciu/indemnizației pentru limită de vârstă din care s-au dedus contribuțiile sociale obligatorii și impozitul pe venit, potrivit legislației în vigoare.”

III. Expunerea succintă a proceselor în cadrul cărora s-a invocat chestiunea de drept

A. *Dosarul nr. 959/100/2024 al Tribunalului Maramureș — Secția I civilă*

14. Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Tribunalului Maramureș — Secția I civilă la data de 8.04.2024, reclamanta P. V. a solicitat instanței anularea deciziei de pensionare emise de pârâta Casa Județeană de Pensii Maramureș și obligarea acesteia la actualizarea pensiei de serviciu de care beneficiază pentru anul 2024, cu rata medie anuală a inflației de 13,8% aferentă anului 2024. Totodată a solicitat obligarea pârâtei la plata retroactivă a diferențelor dintre suma efectiv încasată cu titlu de pensie și suma cuvenită ca urmare a actualizării cu rata medie anuală a inflației, aferentă anului 2024, începând cu data de 1.01.2024, precum și la plata dobânzii legale aferente diferențelor datorate, de la momentul la care pârâta trebuia să procedeze, din oficiu, la actualizarea cu rata medie anuală a inflației, respectiv 1.01.2024 și până la data plății efective.

15. Reclamanta este beneficiara unei pensii de serviciu conform deciziei privind acordarea pensiei de serviciu emise de pârâta Casa Județeană de Pensii Maramureș, în baza Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi și a Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii.

16. În motivarea cererii, reclamanta a arătat, în esență, că pensia sa nu a fost actualizată și că stabilirea drepturilor de pensie și actualizarea drepturilor de pensie sunt două operațiuni juridice distincte, fiecare dintre ele fiind supusă reglementării proprii, adică stabilirea este reglementată de art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, iar actualizarea este reglementată de art. V din aceeași ordonanță. Rațiunea evidentă urmărită de legiuitor prin prevederile art. V din actul normativ menționat a constatat în actualizarea anuală și din oficiu a pensiilor de serviciu, în scopul aducerii cuantumului acestora la puterea de cumpărare aferentă anilor în curs.

17. Pârâta Casa Județeană de Pensii Maramureș, prin notele scrise depuse, a solicitat respingerea contestației ca neîntemeiată. În apărare a susținut că prin decizia din 23 februarie 2024 a fost actualizată pensia brută de serviciu cu rata medie a inflației de 13,8%, dar pensia de serviciu netă cuvenită a rămas plafonată la 10.575 lei, invocând dispozițiile art. IX alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017.

B. *Dosarul nr. 2.662/89/2023 al Curții de Apel Iași — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale*

18. Prin Sentința civilă nr. 711 din 18 aprilie 2024, Tribunalul Vaslui a admis cererea formulată de reclamantul M. C. I. în contradictoriu cu pârâta Casa Județeană de Pensii Vaslui și a dispus obligarea pârâtei la indexarea pensiei de serviciu a reclamantului începând cu data de 1.01.2018 și continuând cu 1.01.2019, 1.01.2020, 1.01.2021, 1.01.2022 și 1.01.2023. A obligat pârâta la plata diferențelor lunare cuvenite actualizate cu indicii de inflație și la care se va adăuga dobânda legală penalizatoare, de la data scadenței la data plății efective.

19. În considerentele acestei sentințe tribunalul a reținut, în esență, că în reglementarea alin. (10), așa cum a fost introdus acest alineat prin Legea nr. 7/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 94/1992 privind organizarea și

funcționarea Curții de Conturi, actualizarea pensiilor de serviciu se efectua în toate cazurile după momentul stabilirii pensiilor de serviciu, prin aplicarea la cuantumul pensiei de serviciu aflate în plată a procentului de majorare a salariului de bază de care beneficiază auditorul public extern aflat în activitate, în acord cu procedura prevăzută de art. 17 din Normele cu privire la stabilirea pensiei de serviciu conform prevederilor Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, astfel cum a fost modificată și completată prin Legea nr. 7/2016.

20. Prin art. V din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 s-a renunțat la actualizarea pensiilor de serviciu cu procentul de majorare a salariului de bază de care beneficia auditorul public extern aflat în activitate cu același nivel de salarizare, în condiții identice de funcție, vechime, grad sau treaptă, impunând legiuitorul actualizarea anuală a pensiei de serviciu, din oficiu, cu rata medie anuală a inflației, indicator definitiv, cunoscut la data de 1 ianuarie a fiecărui an în care se face actualizarea și comunicat de Institutul Național de Statistică.

21. A mai reținut tribunalul că plafonarea are în vedere momentul stabilirii pensiei, în timp ce actualizarea pensiei are ca scop menținerea valorii acesteia în contextul devalorizării permanente a monedei naționale. Legiuitorul a avut în vedere ca pensiile de serviciu stabilite conform Legii nr. 94/1992 să se actualizeze din oficiu, în fiecare an, cu rata medie a inflației, pentru ca persoana pensionată să își păstreze puterea de cumpărare a pensiei stabilite.

22. Față de cele expuse, instanța a constatat că, începând cu anul 2018, pensia de serviciu a reclamantului nu a fost actualizată din oficiu cu rata medie anuală a inflației așa cum prevăd dispozițiile legale în vigoare, refuzul pârâtei în acest sens fiind nejustificat.

23. Împotriva acestei sentințe a declarat apel apelanta-pârâtă Casa Județeană de Pensii Vaslui, susținând că pensia de serviciu stabilită înainte de 15.09.2017 nu se plafonează, iar pensia de serviciu stabilită după această dată se plafonează.

24. Intimatul-reclamant a formulat întâmpinare, prin care a solicitat respingerea apelului ca nefondat, considerând că instanța de fond a reținut în mod corect că nu au fost respectate prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2017.

C. Dosarul nr. 2.158/90/2024 al Tribunalului Vâlcea — Secția I civilă

25. Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Vâlcea la data de 8 august 2024, reclamantul P. I. a chemat în judecată pârâta Casa Județeană de Pensii Vâlcea, solicitând revizuirea drepturilor de pensie începând cu data de 1.01.2024, în sensul obligării pârâtei la stabilirea în mod corect și legal a drepturilor de pensie ce i se cuvin, precum și a restituirii diferențelor de pensie reținute nelegal, sume ce urmează a fi actualizate cu indicii de inflație și la care să se adauge dobânda legală începând cu data scadenței fiecăreia dintre sume și până la data plății efective.

26. Reclamantul a arătat că este pensionat începând cu 12.09.2018, fiind beneficiar al pensiei de serviciu acordate în baza Legii nr. 7/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi. În esență, a susținut că pensia netă de plată indexată în luna ianuarie 2024 a fost „înghețată” la nivelul cuantumului drepturilor nete în plată la data pensionării (septembrie 2018), ceea ce este nelegal, în condițiile în care plafonarea pensiilor de serviciu privește exclusiv cuantumul pensiei de serviciu la momentul stabilirii acesteia, neputând fi aplicată pentru a înlătura beneficiul actualizării cu rata medie anuală a inflației, această actualizare fiind ulterioară operațiunii de stabilire a pensiei de serviciu.

IV. Motivele reținute de titularii sesizărilor cu privire la admisibilitatea procedurii

27. *Completul de judecată din cadrul Tribunalului Maramureș — Secția I civilă* a apreciat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024. În acest sens a arătat că, raportat la obiectul cauzei, litigiul se încadrează în categoria proceselor la care face referire art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, iar de dezlegarea chestiunilor de drept invocate depinde soluționarea pe fond a cauzei. Totodată, a precizat că, verificând jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii și Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, s-a constatat că Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat asupra problemei juridice în discuție și aceasta nici nu face obiectul unui dosar pe rolul celor două structuri jurisdicționale, în curs de soluționare.

28. *Completul de judecată din cadrul Curții de Apel Iași — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale* nu a arătat motivele care susțin admisibilitatea procedurii.

29. *Completul de judecată din cadrul Tribunalului Vâlcea — Secția I civilă* a apreciat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024. În acest sens a arătat că a fost investit cu soluționarea, în primă instanță, a unei cauze ce are ca obiect stabilirea drepturilor de pensie ale reclamantului, care anterior pensionării a fost angajat în cadrul unei instituții publice (Curtea de Conturi) și în prezent beneficiază de o pensie de serviciu plătită în parte de la bugetul de stat. Cu privire la condiția existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei, a reținut că și aceasta este îndeplinită întrucât reclamantul se plânge de neindexarea pensiei sale de serviciu cu rata inflației, indexare prevăzută de art. 51 alin. (10) din Legea nr. 94/1992. A punctat și că este întrunită și cea din urmă condiție de admisibilitate a sesizării, nefiind identificate vreun recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici o statuare anterioară a Înaltei Curți de Casație și Justiție asupra chestiunii de drept în discuție.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

A. Dosarul nr. 959/100/2024 al Tribunalului Maramureș — Secția I civilă

30. Părțile au arătat că se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2004, fără a prezenta alte argumente.

B. Dosarul nr. 2.662/89/2023 al Curții de Apel Iași — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale

31. Intimatul-reclamant consideră că nu era necesară intervenția executivului prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, întrucât aceasta nu face decât să întârzie judecarea cauzelor. În opinia sa, niciodată pensia de serviciu nu este mai mică decât venitul net, plafonarea referindu-se la momentul stabilirii pensiei, în timp ce actualizarea pensiei are ca scop menținerea valorii acesteia în contextul devalorizării permanente a monedei naționale.

32. Apelanta-pârâtă Casa Județeană de Pensii Vaslui nu a exprimat un punct de vedere cu privire la dezlegarea chestiunii de drept.

C. Dosarul nr. 2.158/90/2024 al Tribunalului Vâlcea — Secția I civilă

33. Reclamantul consideră că dispozițiile art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 reglementează un plafon aplicabil la momentul stabilirii pensiei de serviciu, însă nu împiedică actualizarea ulterioară a cuantumului pensiei nete potrivit dispozițiilor art. 51 alin. (10) din Legea nr. 94/1992.

34. Pârâta a arătat că pensia de serviciu netă stabilită în baza dispozițiilor Legii nr. 94/1992 nu poate depăși plafonul prevăzut la art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 nici în urma actualizărilor anuale cu rata inflației, neexistând o dispoziție legală care să prevadă actualizarea cuantumului net al pensiei peste acest plafon, reprezentat de media venitului net corespunzător venitului brut care a constituit baza de calcul al pensiei de serviciu.

VI. Punctele de vedere ale completurilor care au formulat sesizările cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

35. *Completul de judecată din cadrul Tribunalului Maramureș — Secția I civilă* a apreciat că intenția legiuitorului la adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2017 a fost de a actualiza pensia aflată în plată, chiar dacă ar fi depășit cuantumul net al pensiei de serviciu stabilite inițial. În consecință, actualizarea pensiei trebuie să vizeze pensia netă stabilită (și cuvenită în cazul pensiei de serviciu), și nu cuantumul brut al pensiei, pensia actualizată cu indicele de inflație putând depăși pensia netă stabilită inițial.

36. *Completul de judecată din cadrul Curții de Apel Iași* a considerat că dreptul de pensie, ca drept continuu, suferă mutațiile generate de execuția sa succesivă. Din această perspectivă, condițiile nașterii dreptului și delimitarea legală inițială la stabilirea acestuia nu pot interfera cu instituția actualizării dreptului de pensie.

37. *Completul de judecată din cadrul Tribunalului Vâlcea — Secția I civilă* a arătat că scopul declarat (în expunerea de motive) al reglementărilor introduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 a fost acela de a asigura respectarea principiului echității pentru pensionari, prin prevenirea adâncirii discrepanțelor existente între diferite categorii de pensionari, determinate de cuantumul pensiilor de serviciu care este vădit mai mare față de pensia medie din sistemul public de pensii. Întrucât prin Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, proaspăt intrată în vigoare, erau prevăzute creșteri anuale semnificative ale salariilor, era necesară modificarea mecanismului de actualizare a pensiilor de serviciu, astfel încât aceasta să nu se mai realizeze în raport cu majorarea salariilor personalului aflat în activitate, ceea ce ar fi condus atât la adâncirea discrepanțelor, cât și la efecte negative considerabile asupra bugetului de stat. Prin urmare, modificările aduse Legii nr. 94/1992 prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 au vizat prevederile art. 51 alin. (10), în sensul înlocuirii mecanismului de actualizare a cuantumului pensiei pe baza creșterii salariilor personalului în activitate cu o actualizare anuală cu rata medie a inflației, precum și reglementarea unui plafon al cuantumului pensiei nete, care nu poate depăși media venitului net corespunzător venitului brut care a constituit baza de calcul al pensiei de serviciu. Nu rezultă însă din textul legal o eventuală intenție a legiuitorului de a „îngheța” definitiv cuantumul pensiilor de serviciu în limita unui plafon nominal existent la data inițială a stabilirii dreptului la pensie, care să nu poată fi depășit nici în urma actualizărilor anuale cu rata inflației. În condițiile în care, potențial, dreptul la încasarea pensiei se exercită pentru o perioadă ce poate atinge mai multe decenii, este evident că o astfel de plafonare la un nivel existent la momentul stabilirii pensiei ar conduce treptat la diminuarea până la dispariția completă a beneficiului pensiei de serviciu, ca urmare a procesului de devalorizare inevitabilă a monedei.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale

38. Față de conținutul întrebărilor adresate instanței supreme în dosarele conexe nu a mai fost necesară consultarea instanțelor cu privire la chestiunea de drept sesizată.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

39. Prin Decizia nr. 293 din 28 mai 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1077 din 28 octombrie 2024, Curtea Constituțională a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate invocată și a constatat că dispozițiile art. IX alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu, precum și ale art. 51 alin. (10) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

40. Prin Decizia nr. 302 din 25 mai 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 796 din 4 septembrie 2023, Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate ridicată și a constatat că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2017 privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu, în ansamblu, precum și dispozițiile art. IX din această ordonanță de urgență, în special, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

IX. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție în mecanismele de unificare a practicii

41. Verificând jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție, au fost identificate următoarele decizii care ar putea prezenta interes în ceea ce privește problema de drept ridicată: Decizia nr. 3 din 30 ianuarie 2023 a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, pronunțată în Dosarul nr. 2.219/1/2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 235 din 22 martie 2023, Decizia nr. 12 din 27 ianuarie 2025 a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, pronunțată în Dosarul nr. 2.196/1/2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 206 din 10 martie 2025, Decizia nr. 16 din 27 ianuarie 2025 a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, pronunțată în Dosarul nr. 2.163/1/2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 138 din 17 februarie 2025, Decizia nr. 63 din 26 octombrie 2020 a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, pronunțată în Dosarul nr. 2.136/1/2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1295 din 28 decembrie 2020.

X. Raportul asupra chestiunii de drept

42. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizările în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile sunt inadmisibile, întrucât nu sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

43. Temeiul sesizărilor conexe îl constituie Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, act normativ care cuprinde norme speciale de reglementare a procedurii hotărârii prealabile, în scopul asigurării unei practici judiciare unitare în materia litigiilor de muncă ale personalului plătit din fonduri publice, precum și în materia asigurărilor sociale, parțial derogatorii de la procedura de drept comun reglementată prin dispozițiile art. 519-521 din Codul de procedură civilă.

44. Potrivit art. 1 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, „prezenta ordonanță de urgență se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal”, iar conform alin. (3) al aceluiași articol, „(...) prezenta ordonanță de urgență se aplică indiferent de natura și obiectul proceselor prevăzute la alin. (1) și (2), de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze”.

45. Conform art. 2 alin. (1) din același act normativ, „dacă în cursul judecării proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

46. Astfel, în procesele de tipul celor enumerate la art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, legiuitorul delegat a instituit următoarele condiții de admisibilitate pentru sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile:

a) existența unei cauze aflate în curs de judecată, care să privească fie stabilirea și/sau plata drepturilor salariale/de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal, fie stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului plătit din fonduri publice, indiferent de natura și obiectul proceselor, de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze;

b) instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în primă instanță sau în calea de atac;

c) existența unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei;

d) chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

47. Examinarea condițiilor în care poate fi declanșat prezentul mecanism de verificare a practicii judiciare pune în evidență faptul că, în cazul concret al sesizărilor conexe, doar unele dintre cerințele legale mai sus enunțate se verifică.

48. Astfel, se constată că procesele în care au fost formulate sesizările au ca obiect pretențiile reclamantilor de obligare a părților la actualizarea pensiei de serviciu de care beneficiază cu rata medie anuală a inflației în conformitate cu prevederile art. V din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017. În consecință, în cauzele conexe care au ocazionat sesizarea, pretențiile deduse judecării se circumscriu domeniului de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, în sensul art. 1 alin. (2).

49. Cauzele în care a fost formulată sesizarea cu nr. 195/1/2025 și sesizarea conexată cu nr. 553/1/2025 se află în primă instanță, pe rolul unor completuri de judecată specializate în litigii de muncă și asigurări sociale din cadrul Tribunalului Maramureș — Secția I civilă și Tribunalului Vâlcea — Secția I civilă, iar cauza în care a fost formulată sesizarea conexată cu nr. 433/1/2025 se află pe rolul Curții de Apel Iași — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale, ca instanță competentă să judece calea de atac a apelului.

50. În ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei se constată că, în concret, aceasta instituie o dublă condiționare: pe de o parte, să existe o chestiune de drept, iar, pe de altă parte, să fie probată legătura necesară dintre dezlegarea chestiunii de drept identificate și soluționarea pe fond.

51. În raport cu obiectul concret al pretențiilor deduse judecării este îndeplinită condiția referitoare la caracterul esențial al chestiunii de drept pentru soluționarea pe fond a cauzelor, legătura indisolubilă care există între acestea și

rezolvarea litigiilor rezultând din împrejurarea că, în soluționarea pretențiilor cu care au fost investite, instanțele de trimitere trebuie să aplice criteriile de actualizare a pensiei de serviciu de care beneficiază reclamantii, cuprinse în art. V din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, a cărei interpretare de principiu se solicită.

52. Cât privește însă condiția existenței unei chestiuni de drept, în absența unei definiții legale a noțiunii, examinarea îndeplinirii acestei condiții trebuie verificată prin raportare la jurisprudența dezvoltată de instanța supremă în mecanismul hotărârii prealabile reglementat de art. 519-521 din Codul de procedură civilă prin care, în mod constant, s-a subliniat că, pentru a se putea vorbi de existența unei „chestiuni de drept” este necesar ca sesizarea să vizeze „o problemă de drept care necesită cu pregnanță a fi lămurită, care să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul realizării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecării” (Decizia nr. 10 din 4 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 23 mai 2016, și Decizia nr. 70 din 23 octombrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1112 din 11 decembrie 2023).

53. Cu alte cuvinte, chestiunea de drept trebuie să fie una reală și veritabilă, iar o atare calificare există numai atunci când norma de drept supusă discuției este îndoielnică, imperfectă (lacunară) sau neclară, fiind susceptibilă să constituie izvorul unor interpretări divergente și, în consecință, al practicii neunitare.

54. În consecință, nu orice chestiune dedusă judecării instanței de trimitere poate face obiect al unei sesizări formulate în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, iar completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac are obligația, prevăzută în mod expres la art. 2 alin. (1) din ordonanța de urgență, de a verifica și constata dacă sunt întrunite toate condițiile de admisibilitate pentru sesizarea Înaltei Curți, preocupându-se, în acest context, de stabilirea existenței unei chestiuni de drept veritabile.

55. În acest context trebuie integrată și statuarea anterioară a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în mecanismele de unificare a practicii judiciare, asupra unor chestiuni de drept asemănătoare, dezlegări ce permit identificarea unui răspuns adecvat și problemei de drept ce face obiectul unei alte sesizări.

56. Chiar dacă nu a fost dezlegată o chestiune de drept identică celei ce face obiectul sesizării de față — caz în care ar fi fost întrunită cerința de admisibilitate distinctă, ce se referă tocmai la acest aspect —, existența unor dezlegări anterioare are relevanță pentru condiția de admisibilitate a existenței unei chestiuni de drept (a cărei trăsătură definitorie este caracterul său veritabil, potrivit celor deja expuse).

57. Sub acest aspect se reține că prin Decizia nr. 12 din 27 ianuarie 2025, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 206 din 10 martie 2025, s-a stabilit că „În interpretarea și aplicarea art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004 și ale art. IX și X din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, stabilește că: Prevederile art. IX alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 nu împiedică, în privința pensiilor de serviciu ale personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești stabilite în baza cererilor de pensionare înregistrate începând cu 15 septembrie 2017, acordarea pensiilor de serviciu nete actualizate, potrivit art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004, cu rata medie anuală a inflației pentru anii 2019 și 2020”.

58. Astfel, în decizia mai sus indicată, la paragrafele nr. 86, 88-90 și 96 s-au reținut următoarele:

„86. *Instituind o derogare de la regula generală privind plata integrală a cuantumului net al pensiilor de serviciu, norma de drept prevăzută de art. IX alin. (1) din Ordonanța de urgență este o normă specială care se aplică doar în cazul expres și limitativ prevăzut de către legiuitor, anume în cazul stabilirii pensiilor de serviciu solicitate prin cererile de pensionare înregistrate începând cu 15 septembrie 2017. (...)*

88. *Cât privește actualizarea, se constată că legiuitorul delegat nu a derogat în privința acestor pensii de serviciu de la regula generală de actualizare prevăzută de art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004, prin instituirea unei limite valorice maxime privind cuantumul net al pensiei rezultate în urma actualizării.*

89. *Opțiunea legiuitorului delegat privind aplicarea regulii generale în materie de actualizare se regăsește la art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, prin care s-a modificat doar indicatorul prevăzut la art. 68⁵ alin. (10) din Legea nr. 567/2004, menținându-se limita valorică minimă sub care pensia netă actualizată nu poate fi redusă.*

90. *Prin urmare, stabilite fiind în baza Legii nr. 567/2004, concluzia logică care se impune este că pensiile de serviciu stabilite în baza cererilor de pensionare înregistrate începând cu 15 septembrie 2017, asemenea acelor stabilite în baza cererilor înregistrate anterior acestei date, se actualizează în condițiile și limitele prevăzute de art. 68⁵ alin. (10) din lege, modificat prin art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017. (...)*

96. *Interpretarea teleologică, sistematică și logică a normelor de drept examinate în precedent impune, dimpotrivă, concluzia potrivit căreia, în absența unei derogări de la regula generală de actualizare, pensiile de serviciu stabilite în baza cererilor de pensionare formulate începând cu 15 septembrie 2017 se actualizează în anii 2019-2020 cu rata medie anuală a inflației, potrivit art. 68⁵ alin. (10) din lege, fără vreo limită valorică maximă cât privește cuantumul net al pensiei rezultate în urma actualizării.”*

59. Revine, astfel, instanțelor învestite cu soluționarea cauzelor atribuția jurisdicțională de a verifica și de a respecta această jurisprudență obligatorie și de a extrage acele elemente care prezintă relevanță în soluționarea litigiilor deduse judecătii.

60. Înalta Curte de Casație și Justiție nu se poate substitui atributului fundamental al instanțelor, de interpretare și aplicare a legii în cauzele deduse judecătii, ci se limitează la a facilita judecătorului eliminarea ambiguităților, dificultăților întâmpinate în interpretarea unor texte de lege (Decizia nr. 45 din 7 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 735 din 27 iulie 2021).

61. În consecință, reținând că mecanismul de unificare a practicii judiciare constând în pronunțarea unei hotărâri prealabile nu poate fi valorificat decât în condițiile restrictive și cumulative de admisibilitate reglementate de art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 și că, în cazul prezentelor sesizări, una dintre aceste condiții, respectiv cea referitoare la existența unei chestiuni de drept, nu este îndeplinită, Înalta Curte de Casație și Justiție va respinge sesizările conexe, ca inadmisibile.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Maramureș — Secția I civilă în Dosarul nr. 959/100/2024, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Dacă în cazul beneficiarului pensiei de serviciu stabilite în temeiul Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, cu modificările și completările ulterioare, plafonarea prevăzută de art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu se aplică și în cazul actualizării pensiei de serviciu prevăzute de art. V din același act normativ sau numai în cazul stabilirii pensiei, respectiv dacă prin actualizarea acestei pensii de serviciu cu rata medie a inflației poate fi depășită media venitului net corespunzător venitului brut care a constituit baza de calcul al pensiei de serviciu.

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Iași — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 2.662/89/2023, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Dacă interdicția reglementată de art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu, care stipulează că, în stabilirea cuantumului net al pensiei de serviciu, acesta nu poate fi mai mare decât media venitului net corespunzător venitului brut care a constituit baza de calcul al pensiei de serviciu, împiedică actualizarea pensiilor de serviciu prevăzute de art. V din același act normativ, dacă prin această actualizare se depășește limita valorică impusă la momentul stabilirii pensiei, pentru perioada 2018-2023.

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă în Dosarul nr. 2.158/90/2024, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

În urma actualizărilor cuantumului pensiei de serviciu conform art. 51 alin. (10) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, cu modificările și completările ulterioare, poate fi depășit plafonul prevăzut la art. IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu (media venitului net corespunzător venitului brut care a constituit baza de calcul al pensiei de serviciu).

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 26 mai 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Maria-Camelia Drăgușin

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 209

din 26 mai 2025

Dosar nr. 291/1/2025

Mariana Constantinescu

— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție —
președintele completului

Carmen Elena Popoiag

— președintele Secției I civile

Adina Oana Surdu

— președintele Secției a II-a civile

Ionel Barbă

— pentru președintele Secției de contencios administrativ și fiscal

Adina Georgeta Nicolae

— judecător la Secția I civilă

Mirela Vișan

— judecător la Secția I civilă

Cristina Truțescu

— judecător la Secția I civilă

Diana Florea Burgazli

— judecător la Secția I civilă

Cristina Dobrescu

— judecător la Secția I civilă

Mărioara Isailă

— judecător la Secția a II-a civilă

Cosmin Horia Mihăianu

— judecător la Secția a II-a civilă

Valentina Vrabie

— judecător la Secția a II-a civilă

Ștefan Ioan Lucaciuc

— judecător la Secția a II-a civilă

Adriana Nicolae

— judecător la Secția a II-a civilă

Gabriela Elena Bogasiu

— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Vasile Bîcu

— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Ionel Florea

— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Veronica Dumitrache

— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Bogdan Cristea

— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 291/1/2025, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Maria-Camelia Drăgușin, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în temeiul art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 15.462/3/2024.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților, părții formulând puncte de vedere la raport.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a dispus, prin Încheierea din 15 ianuarie 2025, în Dosarul nr. 15.462/3/2024, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile prin care să se dea o rezolvare de principiu asupra următoarei chestiuni de drept:

Dacă trecerea în rezervă, ca urmare a clasării contestatorului ca „apt limitat” de către o comisie de expertiză medico-militară în temeiul art. 85 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, se consideră a fi din oficiu și astfel implică stabilirea pensiei de la sfârșitul lunii în care a avut loc schimbarea poziției de activitate în temeiul art. 59 alin. (1) din anexa nr. VI referitoare la familia ocupațională de funcții bugetare „Apărare, ordine publică și securitate națională” la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, sau la inițiativa cadrului militar, ceea ce presupune stabilirea pensiei de la data schimbării poziției de activitate conform art. 59 alin. (4) al aceluiași act normativ menționat.

II. Norma de drept intern ce formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

8. *Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 80/1995):*

Capitolul VII — Trecerea în rezervă sau direct în retragere a cadrelor militare

„Art. 85. — (1) Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate pot fi trecuți în rezervă sau direct în retragere, după caz, în următoarele situații (...):

c) sunt clasați «apt limitat» de către comisiile de expertiză medico-militară, cu excepția situației în care a intervenit menținerea în activitate în condițiile art. 21 alin. 4; (...)”

9. *Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (Legea-cadru nr. 153/2017):*

Anexa nr. VI — Familia ocupațională de funcții bugetare „Apărare, ordine publică și securitate națională”

Capitolul II — Reglementări specifice personalului din instituțiile publice de apărare, ordine publică și securitate națională

Secțiunea a 6-a — Drepturile salariale cuvenite pe timpul studiilor și în alte situații

„Art. 59. — (1) Cadrele militare trecute în rezervă sau direct în retragere primesc solda de funcție, solda de grad, gradațiile

și, după caz, solda de comandă, precum și celelalte drepturi salariale prevăzute de normele metodologice aprobate prin ordin al ordonatorului principal de credite, până la sfârșitul lunii în care a avut loc schimbarea poziției de activitate. (...)

(4) Cadrele militare prevăzute la alin. (1) trecute în rezervă sau direct în retragere, din inițiativa lor ori pentru motive imputabile acestora, primesc solda de funcție, solda de grad, gradațiile și, după caz, solda de comandă, precum și alte drepturi salariale prevăzute de normele metodologice aprobate prin ordin al ordonatorului principal de credite, până la data schimbării poziției de activitate. Situațiile prevăzute la prezentul alineat sunt reglementate, în limitele legii, prin norme metodologice aprobate prin ordin al ordonatorului principal de credite. (...)

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept

10. Prin Cererea de chemare în judecată înregistrată la 14 mai 2024 pe rolul Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale cu nr. 15.462/3/2024, reclamantul a solicitat obligarea intimatului Serviciul de Protecție și Pază să revizuiască Adeverința din 27 decembrie 2023 din dosarul de pensionare, în sensul de a emite o nouă adeverință în care data plății ultimei solde să fie data schimbării poziției de activitate conform art. 59 alin. (4) din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 153/2017, adică data de 26 decembrie 2023, și obligarea intimatului Casa de Pensii Sectorială a Ministerului Afacerilor Interne să emită, în baza adeverinței revizuite de către Serviciul de Protecție și Pază, o nouă decizie de stabilire și plată a pensiei convenite începând cu data schimbării poziției de activitate, adică 27 decembrie 2023, la care să aplice, din oficiu, indexarea cu rata medie anuală a inflației cunoscută de 13,8% la data de 1 ianuarie 2024.

11. În motivarea acțiunii, în esență, reclamantul a arătat că a fost cadru militar activ, iar prin Decizia medicală nr. A1 a Comisiei de Expertiză Medico-Militară de pe lângă Spitalul Universitar de Urgență Militar Central „Dr. Carol Davila” București a fost încadrat ca „apt limitat în timp de pace și război”, conform Hotărârii Guvernului nr. 56/2012 pentru aprobarea criteriilor și normelor de diagnostic clinic, diagnostic funcțional și de evaluare a capacității de muncă pe baza cărora se stabilește aptitudinea și încadrarea în grade de invaliditate pentru cadrele militare, soldații și gradații voluntari, polițiștii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare.

12. În data de 15 decembrie 2023 a întocmit, din proprie inițiativă, raportul personal prin care a solicitat trecerea sa în rezervă începând cu data de 27 decembrie 2023, pentru a beneficia de indexarea automată din oficiu a pensiei începând cu 1 ianuarie 2024, iar prin Decizia nr. 191.001/1 emisă de Casa de Pensii i s-a deschis dreptul de pensie începând cu data de 1 ianuarie 2024, deși a fost trecut în rezervă cu data de 27 decembrie 2023, astfel că nu a beneficiat de indexarea din oficiu a pensiei cu rata inflației de 13,8%.

13. *Pârâțul Serviciul de Protecție și Pază* a depus întâmpinare, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată. În esență, a susținut că adeverința contestată este legală și temeinică, deoarece sunt corect indicate data trecerii în rezervă (27 decembrie 2023), precum și data plății ultimei solde (31 decembrie 2023), aceasta din urmă fiind corectă deoarece la trecerea în rezervă a reclamantului nu au fost aplicabile excepțiile prevăzute la alin. (4) al art. 59 din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 153/2017, acesta fiind plătit până la data schimbării poziției de activitate.

14. *Prin întâmpinarea depusă, pârâta Casa de Pensii Sectorială a Ministerului Afacerilor Interne* a arătat că pensiile militare se stabilesc și se plătesc de la data încetării plății soldelor/salariilor lunare, care, în cazul reclamantului, a fost 31 decembrie 2023, astfel că pensia i-a fost acordată, în mod

legal, începând cu data de 1 ianuarie 2024, iar acestuia nu i s-a putut aplica indexarea cu 13,8% prevăzută de art. 59 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare.

15. La primul termen de judecată, instanța a dispus primul capăt de cerere formulat în contradictoriu cu pârâțul Serviciul de Protecție și Pază, dispunându-se constituirea unui nou dosar având ca obiect pretențiile formulate în contradictoriu cu pârâta Casa de Pensii Sectorială a Ministerului Afacerilor Interne.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării, care susțin admisibilitatea procedurii

16. Instanța de trimitere a apreciat, prin raportare la obiectul acțiunii deduse judecătii, că domeniul de aplicare se circumscrie dispozițiilor art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, întrucât în cauza de față reclamantul, în calitate de pensionar care beneficiază de o pensie militară de stat, pretinde recalcularea retroactivă a acesteia de la o altă dată decât cea stabilită inițial, cu consecința plății eventualelor diferențe, aspecte care vizează deci modul de plată a drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului plătit din fonduri publice.

17. Astfel, a considerat că art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 este destul de confuz cu privire la situațiile care impun sesizarea instanței supreme, deoarece din cuprinsul acestuia nu rezultă dacă sesizarea acesteia se impune în orice situație, adică și în cazul unor probleme de drept ale căror rezolvări sunt evidente, sau doar pentru clarificarea unor chestiuni dificile de drept, premise care prin nerespectare pot să atragă respingerea unor astfel de sesizări ca inadmisibile, cum de altfel se și conturează practica instanței supreme până la acest moment, mai ales că printre motivele adoptării acestei ordonanțe de urgență, așa cum sunt redată în expunere, se face referire la „chestiuni dificile de drept”, cu sublinierea că acestea doar explică, nu și completează prevederile adoptate, care ar trebui să fie clare tocmai pentru a nu crea practică neunitară, o astfel de practică fiind chiar resortul adoptării ordonanței de urgență în discuție. Pe cale de consecință, a apreciat că o astfel de sesizare intervine în legătură cu orice problemă de drept dedusă judecătii în cauzele care se încadrează la art. 1, indiferent de gradul de dificultate, instanța de trimitere putând fi de la orice nivel, inclusiv de fond. Concluzia derivă din caracterul imperativ al normelor în discuție care exclude orice eventuale aprecieri ale instanței de trimitere cu privire la dificultatea chestiunii de drept, dar și din faptul că pentru chestiuni dificile de drept există deja mecanismul hotărârii prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept din Codul de procedură civilă, astfel că nu se impune analiza îndeplinirii condițiilor referitoare la acest aspect.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

18. Ambele părți consideră că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 nu este incidentă, pârâțul susținând, în plus, că această ordonanță nu este incidentă în cauză și pentru faptul că instanța supremă nu poate fi chemată să interpreteze un text de lege în raport cu circumstanțele particulare ale unui litigiu.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

19. Completul de judecată al instanței de trimitere nu și-a exprimat poziția cu privire la chestiunea de drept în discuție.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

20. Față de conținutul întrebării adresate instanței supreme, nu a mai fost necesară consultarea instanțelor cu privire la chestiunea de drept sesizată.

VIII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție în mecanismele de unificare a practicii

21. Verificând jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție, nu au fost identificate hotărâri prin care să fie dezlegată chestiunea de drept în discuție.

IX. Jurisprudența Curții Constituționale

22. Nu au fost identificate decizii relevante ale Curții Constituționale cu privire la chestiunea de drept sesizată.

X. Raportul asupra chestiunii de drept

23. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizarea formulată în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este inadmisibilă, nefiind îndeplinite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

24. Temeiul sesizării îl constituie Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, act normativ care cuprinde norme speciale de reglementare a procedurii hotărârii prealabile, în scopul asigurării unei practici judiciare unitare în materia litigiilor de muncă ale personalului plătit din fonduri publice, precum și în materia asigurărilor sociale, parțial derogatorii de la procedura de drept comun reglementată prin dispozițiile art. 519-521 din Codul de procedură civilă.

25. Potrivit art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, *„Prezenta ordonanță de urgență se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal”, iar conform alin. (3) al aceluiași articol „Prezenta ordonanță de urgență se aplică indiferent de natura și obiectul proceselor prevăzute la alin. (1) și (2), de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze”.*

26. În contextul normativ expus, procedura de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile presupune îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții de admisibilitate a sesizării: (i) existența unei cauze în curs de judecată, în primă instanță sau în calea de atac; (ii) cauza să facă parte din categoria celor prevăzute limitativ la art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, indiferent de natura și obiectul proceselor, de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze, respectiv litigiul să vizeze stabilirea și/sau plata drepturilor salariale/de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv obligarea la emiterea actelor administrative sau anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal, fie stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie, sau/și alte prestații de asigurări sociale ale personalului plătit din fonduri publice; (iii) existența unei chestiuni de drept susceptibile să dea naștere unor interpretări diferite pentru care să fie necesară o rezolvare de principiu, iar soluționarea pe fond a cauzei să depindă de lămurirea chestiunii de drept; (iv) chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

27. Sesizarea pentru pronunțarea hotărârii prealabile este formulată de un complet de judecată specializat în conflicte de muncă și asigurări sociale din cadrul Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, instanță investită cu soluționarea unei acțiuni având ca obiect, ca efect al disjungerii, revizuirea Adeverinței din 27 decembrie 2023 emise de Serviciul de Protecție și Pază (aflată în dosarul de pensionare al Casei de Pensii Sectoriale a Ministerului Afacerilor Interne), în sensul emiterii unei noi adeverințe în care data plății ultimei solde să fie data schimbării poziției de activitate conform art. 59 alin. (4) din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 153/2017, adică data de 26 decembrie 2023.

28. Se confirmă, deci, că pretențiile deduse judecății în cauza aflată în curs de judecată în prima instanță se circumscriu unor drepturi de pensie ale personalului plătit din fonduri publice și sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 1 și 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

29. Verificându-se îndeplinirea cerințelor legale prevăzute prin dispozițiile antereferite ale art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, în raport cu motivarea sesizării, au fost identificate o serie de neregularități de natură a contura concluzia neîndeplinirii exigențelor procedurale pentru declanșarea mecanismului preîntâmpinării practicii neunitare.

30. Instanța de trimitere arată că legiuitorul delegat ar fi instituit obligația de a sesiza instanța supremă în vederea pronunțării hotărârii prealabile, fără a fi lăsat la latitudinea titularului sesizării analiza privind dificultatea interpretării chestiunii de drept susceptibile să dea naștere unor interpretări diferite.

31. O asemenea interpretare nu poate fi primită. Astfel cum rezultă din dispozițiile art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, subzistă condiția de admisibilitate ca sesizarea să vizeze o problemă de drept care necesită cu pregnanță a fi „lămurită”, deci care să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu. În preambulul actului normativ menționat anterior se arată de altfel, expres, că măsurile legislative propuse pot influența pozitiv activitatea instanțelor judecătorești, în condițiile în care încă dintr-o etapă incipientă s-ar asigura clarificarea unor „chestiuni dificile de drept”.

32. Trebuie subliniat că legiuitorul delegat a ținut seama, la adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, potrivit principiilor expuse în preambulul acesteia, de configurația actuală a mecanismului hotărârii prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și de efectul obligativității hotărârii pe care o pronunță Înalta Curte de Casație și Justiție, în deplin acord cu îndatorirea sa constituțională, de asigurare a aplicării și interpretării unitare a legii de către instanțele judecătorești din țară.

33. În contextul legislativ amintit, jurisprudența consolidată în legătură cu această condiție de admisibilitate este în continuare de actualitate și după adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, prin care s-a urmărit asigurarea unei practici uniforme și unitare și care să elimine diferențierile în materia stabilirii/plății drepturilor salariale ale personalul plătit din fonduri publice.

34. Astfel cum s-a reținut constant în jurisprudența instanței supreme, obiectul procedurii pentru pronunțarea hotărârii prealabile este reprezentat de o normă de drept incompletă sau neclară, de un text de lege care, pe baza interpretării printr-o argumentație juridică adecvată, consistentă, poate primi înțelesuri și aplicări deopotrivă divergente în situații cvasiidentice și poate determina, în final, o jurisprudență neunitară.

35. Totodată, în cuprinsul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, legiuitorul a prevăzut în sarcina titularului sesizării și obligația prealabilă de „verificare”, în sensul unei prime analize a îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a acesteia.

36. Prin urmare, din încheierea de sesizare a instanței supreme cu pronunțarea unei hotărâri prealabile, la fel ca în cazul unei sesizări întemeiate pe dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, potrivit art. 520 din același act normativ, cu care dispozițiile ordonanței de urgență se completează, este necesar să rezulte dificultatea chestiunii de drept ce se cere a fi lămurită, prin prezentarea interpretărilor diferite pe care aceasta le poate suscita. Cerința normei impune ca punctul de vedere al instanței să întrevadă explicit și care este pragul de dificultate a întrebării și în ce măsură acesta depășește obligația instanței de a interpreta și aplica legea în cadrul soluționării unui litigiu.

37. În procesul de interpretare și aplicare a normelor legale de a căror lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție rămâne, și în cazul sesizărilor formulate în temeiul dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, unul excepțional și subsecvent, putând fi îngăduit doar atunci când, în mod real, o chestiune de drept determinantă pentru soluționarea pe fond a cauzei nu apare ca fiind, prin raportare la dispozițiile legale din care aceasta derivă sau în care este conținută, îndeajuns de clară, generând dificultăți veritabile de înțelegere a ei și, din acest motiv, având vocația de a conduce la o jurisprudență neunitară.

38. În consecință, art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 nu permite ca investirea instanței supreme să aibă ca obiect orice problemă de drept subsumată cauzei acțiunii deduse judecării instanței de trimitere. Interpretarea contrară ar conduce, pe de o parte, la situația în care rolul instanțelor de drept comun se rezumă, în toate dosarele a căror rezolvare implică probleme privind drepturi de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, la o activitate mecanică de trimitere a sesizării și de preluare ulterioară în considerentele hotărârii a dezlegărilor date în mecanismul hotărârii prealabile. Pe de altă parte, instanța supremă ar exercita atribuții similare unei instanțe de fond, întrucât nu ar dezlega o chestiune de drept care presupune o anumită dificultate, ci ar evidenția care este sensul, deja clar, al unui text legal.

39. Prin raportare la aceste exigențe, sesizarea formulată nu întrunește condiția de admisibilitate subsumată cerinței ca aceasta să privească o „chestiune de drept” care să fie reală, dificilă, generată de nevoia lămuririi sensului și înțelesului unei norme de drept imperfecte, lacunare sau neclare, aptă să devină sursă a unor interpretări divergente și, pe cale de consecință, a unei jurisprudențe neunitare.

40. De asemenea, mai trebuie subliniat că, în sesizare, nu există nicio referire la gradul de dificultate a chestiunii de drept în discuție ori la caracterul controversat al acesteia. Or, pentru a fi justificată declanșarea procedurii hotărârii prealabile, este necesar ca problema de drept identificată prin actul de sesizare să fie susceptibilă de a face, în mod rezonabil, obiectul mai multor interpretări posibile, pe care instanța de trimitere trebuie să le prezinte în cuprinsul încheierii de sesizare pentru a demonstra astfel aptitudinea chestiunii de drept de a genera în viitor practică judiciară neunitară (Decizia nr. 47 din 7 octombrie 2024 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1117 din 8 noiembrie 2024).

41. Din conținutul încheierii completului de judecată rezultă neîndoielnic caracterul deficitar al sesizării, nefiind prezentat niciun aspect referitor la problematica de interpretare ori de aplicare a textului art. 59 alin. (1), respectiv alin. (4) din anexa nr. VI referitoare la familia ocupațională de funcții bugetare „Apărare, ordine publică și securitate națională” la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, instanța de trimitere neinvocând o chestiune de interpretare a legii, ci solicitând o îndrumare pentru a gestiona soluționarea cauzei, nefiind expus niciun argument care să justifice formularea întrebării.

42. Or, instanța de trimitere este cea care trebuie să stabilească norma de drept aplicabilă raportului juridic dedus judecării, în funcție de pretențiile concrete formulate de partea reclamantă, operațiune pe care nu o poate delega, pe calea întrebării prealabile, instanței supreme. Mecanismul hotărârii preliminară nu poate fi deturnat de la rațiunea reglementării lui, aceea a asigurării unor dezlegări în drept de principiu, iar nu a subrogării în atribuțiile jurisdicționale ale instanței de judecată.

43. Nu este posibil ca instanța supremă, investită pe calea mecanismului de unificare a practicii judiciare, să anticipeze modalitatea în care se va aprecia cu privire la stabilirea situației de fapt în raport cu care întrebarea formulată ar dobândi, eventual, caracter relevant, ci aceste aspecte trebuie să fie clarificate în cuprinsul încheierii de sesizare, fie și preliminar, dacă este vorba despre aspecte de fond. Din această perspectivă, chiar dacă prima instanță apreciază că se impune sesizarea instanței supreme, potrivit art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, trebuie să evalueze în ce măsură se impune să administreze probele necesare pentru a contura în mod suficient situația de fapt, de așa manieră încât să poată verifica în mod concret, iar nu ipotetic, care sunt normele juridice incidente și dacă în legătură cu acestea se ridică în mod real o chestiune de drept veritabilă, care are legătură cu soluționarea cauzei pe fond.

44. În ceea ce privește întrebarea formulată, se constată că aceasta vizează, de fapt, calificarea modalității de trecere în rezervă ca urmare a clasării contestatorului ca „apt limitat” de către o comisie de expertiză medico-militară, în temeiul art. 85 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare. Or, procedura trecerii în rezervă este reglementată, în mod expres, în cuprinsul alin. (2) al art. 85 din Legea nr. 80/1995, conform căruia „*Trecerea în rezervă sau direct în retragere se face din oficiu, în condițiile prevăzute la alin. 1 lit. a), b), d), e), e¹), f), i¹), l), m) și n), la cererea cadrului militar, în situația prevăzută la alin. 1 lit. a¹), la propunerea consiliilor de onoare, în condițiile prevăzute la alin. (1) lit. i) și j), iar în celelalte condiții, la propunerea comandanților unităților din care fac parte, înaintată ierarhic*”.

45. Așadar, obiectul sesizării nu privește o veritabilă chestiune de drept în sensul art. 519 din Codul de procedură civilă, ci mai degrabă aplicarea dispozițiilor legale incidente, a căror interpretare nu presupune dificultate, într-un caz concret.

46. În lipsa problemei de interpretare din partea instanței a textelor legale, de natură a constitui izvor al jurisprudenței divergente și care să justifice pronunțarea hotărârii prealabile, sesizarea urmărește doar o confirmare a soluției care se prefigurează în cauza cu care a fost investită, abordare ce are semnificația nesocotirii sensului și rațiunii reglementării mecanismului hotărârii prealabile. Operațiunile de identificare, interpretare și aplicare a textelor de lege circumstanțelor care caracterizează fiecare litigiu, deci de realizare a raționamentului judiciar, rămân în atributul exclusiv al instanței investite cu soluționarea litigiului, neputând fi transferate completului constituit pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile.

47. Sesizarea formulată de instanța de trimitere are ca scop determinarea normei incidente și a modului de aplicare a acesteia în situația litigioasă expusă în actul de sesizare, aspecte care însă excedează competențelor Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept. În consecință, întrebarea adresată instanței supreme nu se circumscrie necesității unei interpretări *in abstracto* a unor dispoziții legale, reprezentând, în realitate, o problemă de determinare a normei aplicabile, în funcție de cadrul judecării, contrar exigențelor procedurale ale mecanismului hotărârii prealabile, care impun ca sesizarea să vizeze exclusiv chestiuni de interpretare a legii la nivel de principiu. Ca atare, sesizarea nu poate primi o dezlegare pe fond, câtă vreme se tinde la o „delegare” a funcției jurisdicționale a instanței de trimitere (aceea de a aplica dreptul faptelor deduse judecării) către instanța supremă, îndrituită legal doar să dea dezlegări de principiu asupra unor veritabile chestiuni de drept, iar nu să confirme norma de drept incidentă raportului juridic litigios.

48. Astfel, se constată că prezenta întrebare formulată generic și fără a enunța, în concret, o chestiune de drept urmărește, în contextul particular al cauzei [prin solicitarea

punctuală de a se răspunde asupra *calificării modalității de trecere în rezervă — din oficiu sau la inițiativa cadrului militar clasat „apt limitat”*, în considerarea cazurilor reglementate de prevederile art. 85 alin. (2) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare], stabilirea soluției ce urmează a fi pronunțată de titularul sesizării, și nu interpretarea cu caracter de principiu a unei norme de drept stabilite ca incidentă de instanța de trimitere, așa cum impune procedura trimiterii preliminare.

49. Revine, așadar, instanței de trimitere obligația de a proceda la aplicarea dispoziției legale incidente în considerarea

situației specifice a reclamantului din speța dedusă judecării, după identificarea elementelor de fapt particulare ale cauzei.

50. Reținând, în condițiile expuse, neconformitatea sesizării în acord cu jurisprudența constantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, potrivit căreia rațiunea reglementării mecanismului hotărârii preliminare este aceea a asigurării unor dezlegări în drept de principiu, iar nu a subrogării în atribuțiile jurisdicționale ale instanței de judecată, rolul instanței supreme neputând deveni astfel unul de soluționare directă a cauzei, se impune respingerea, ca inadmisibilă, a sesizării formulate de Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 15.462/3/2024, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Dacă trecerea în rezervă, ca urmare a clasării contestatorului ca „apt limitat” de către o comisie de expertiză medico-militară în temeiul art. 85 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, se consideră a fi din oficiu și astfel implică stabilirea pensiei de la sfârșitul lunii în care a avut loc schimbarea poziției de activitate în temeiul art. 59 alin. (1) din anexa nr. VI referitoare la familia ocupațională de funcții bugetare „Apărare, ordine publică și securitate națională” la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, sau la inițiativa cadrului militar, ceea ce presupune stabilirea pensiei de la data schimbării poziției de activitate conform art. 59 alin. (4) al aceluiași act normativ menționat.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 26 mai 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Maria-Camelia Drăgușin

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

